

صفرخان لا تبریزلی اوشاقلار

ائله بیل دونن ایدی! بو یازینی دورد ایل بوندان اؤنجه(صفرخان بو دونیادان کؤچن زامان) فارسجا یازدیم، و اینترنت سایتلاریندا اوخوجولار طرفیندن یاخشی ماراقلاندى! بو ایل صفرخان ایل دؤنومونده همین یازینی تورکجه یازیرام و بیر آز دا اونا باشقا سؤزلر آرتیریرام! باخیشلارینیزی گؤزله بیرم ساییلی دیلداشلاریم.

* * * * *

۱۳۸۱

گوز اورتاسی (آبان آبی) *

☑ بوگون ایش باشینا بیر آز گنج یئتیشدیم؛ میز دالیسیندا اوتوران زامان، تورک امکداشیم منه دئییر: «صفرخان تانییرمی سان؟»

تعجب اولیرم! چون او تورکدور، آما او تورکلردن یوخ کی سیز فیکر ائلیرسینیز. اونا دئییرم: «بیر-ایکی یئدیجه(هفته) بوندان قاباق فوت ائله میشدیر؛ نجه؟!». دئییر: «کیشی، بو ایرانین نه بؤیوک آداملاری واریمیش کی اونلاری تانیمایرمیشیق! یازیق، ۳۲ ایل دوستاق(زندان) ایچینده ایمیش، حتی نئلسون ماندللا کیمی آداملاردان دا چوخ!» اورگیمده دئییرم، احسن سنه کی سن ده دای اؤز تورکلوگونله چتین لیک یوخوندور! آنجاق، بیلیرم کی آدرئسی بیر یئردن یانلیش آلیب! چون «ایندی نه اولوب کی صفرخانا گوره دانیشیرسان؟» سوردوغوم زامان، دئییر: «توت همشهری گوندلیگینی(جو ما آخشامی، ۱۳۸۱ین آبان آبی)، اوخو»...

بله... همشهری قزئتئ صفرخان قهرمانیان دان بؤیوک بیر گؤرونوتو(عکس) ووروب و ایری تیتیر ایله یازیب: «۱۱۰۰۰ گون دوستاق دا»؛ گوندلیکی اونون ایندن قاپیب و ایشی اؤتورورم!

مقاله نی سونا قدر و حتی مسعود بهنود جنابی یازان سیاسی قیراق یازیسى نی دا اوخویورام، آنجاق ائله

بیل بو یازیلار دا اؤز ایتیردیگمی تاپایلمیرم. گئرچکدن، یازیق صفرخان! بهنود یازمیشدی: «صفرخان

گۆرموشدوم. بیر اورگی ساده(!) کیشی کی دئسم سیاست دن بیر شئی آنلامیردی، آرتیق دانیشمامیشام!»
بهنود دوز سؤیله میشدیر، چونکو صفرخان سیاست ایله خالقی اوینادان بیر آدم دئییلدی؛ او تکجه اؤز اولوسونا
و آنا یوردونا ایشله میشدیر. حقیقتا یازیق صفرخان کی ۱۱ مین گون دوستاق دا اولماغی، بو قزئت و او
قزئتین تیتیر دولدورماغینا مصرف اولونموش، اؤزوده اؤلمگیندن سونرا! یولداشیم، همن قدیم کی همشهریم
دیر!

گونده لیک ده کی یازیلاری نه قدر اوخویورام، آزرآق دوشونورم. فیکر ائدیرم صفرخان باشقا بیر دلیل ایچین
دوستاغا گئتسه ایدی، هدفلر و آرامانلارینا چوخراق یاناشاردیلار، تکجه بونون یئرینه کی فنودالار ایله
قارشیلانماسی و یا دا بو کی او تکجه بیر اینسان ایدی و بیر اینسان نئییه او قدر گرک زندان دا قالسین کی
چوروسون؟ بیز ده بشر حاقلاریندان بیر آز باش چیخاردیریق، حتی او «بشر» آذربایجان خالقینین حاقلار
اؤدمه سی ایچین، پیشه وری دؤولتینده، ایشله میش بیر کیمسه اولسون!
آه... آذربایجان...! بو سنین نئچه مینچی قوربانلیغیندیر؟ دیلینی، تورپاغینی، قهرمانلارینی و بالالارینی
باغیشلادین...

همشهری، صفرخانین تشییع جنازه سی مراسیمیندن ده بیر گؤرونوتو، چاپ ائتمیشدیر. جسدی تشییع ائندلرین
بیر چوخو، صفرخانین گؤرونوتولرینی اللرینه آلمیشلار. گوندلیک ده کی عکسلری زوم ائتمک اولماز، آنجاق
بیلیرم، پلاکارد دا کی یازیلار تورکجه دیر. نئچه نفرین قیافه سی ده تانیش دیر. ائله نظره گلیر کی اونلار دا
بو مطبوعاتین رفورمیستی(اصلاحاتی) دالغالی اقیانوسوندا باتیب و ال-آیاق ووروب و چاپلاماقدادیرلار؛ ولی
بیر ده میندارام اصلاح طلب درگیلر، کی منی او قدر دوغولاندیردینیز کی بو سؤزلری یازدیم!
بونا فیکر ائدیرم، ایندی ایگیرمی دؤرد یاشیم وار(بو یازینی تورکجه یازدیغیم چاغ ۲۸ یاشیم وار!) و بو ۲۴ ایل
لیک یاشاییش دا، صفرخان دینجلمکده ایمیش؛ البته دوستاغین ائشیگینده اولماغا، دینج اولماق معناسی
وئریرم! منیم ۲۴ ایلمی چارپین(ضرب ائدین) ۳۶۵ گونه؛ تزه اولور ۸۷۶۰ گون! یانی گینه ده ایکی مین
گون، صفرخانین حبس مودتیندن آزدیر(دؤرد ایل یا ۱۴۶۰ گون ده گئچیب، آما گینه ده یئدی یوز سکسن
گون آز گتیریرم)!

...

☑ همشهرینین اوشاقلارا اؤزل اولان درگی نی(دوچرخه) چئویررکن، بو فیکرلرین ایچینده یه م کی
مکتوبلار صحیفه سینده، دوچرخه نین تبریز ده کی افتخاری ژورنالیستی، اؤز «تهرونی» لهجه سی ایله،
«تهرانلی اوشاقلارا» بئله یازمیشدیر:
«سلاملار!

سینله یه م کی ایندی اوتوروب و راحت خیال لا، دوچرخه نی ورق ورورسان؛ توجه ائله. گؤزله ایندن
دوشمه سین! دقتلی اول. یاواش، یاواش جا!!

اصلا نیگران اولما؛ چونکو پنجشنبه لر همشهری تاپماغی، سو ایچمک کیمی راحت دیر. چتین لیک بیزیم دیر! بیزیک کی همشه، کاسا-کوزا باشیمیزا سینار! یوخ، یوخ! سن نئی اوزلوب کدرلنیرسن؟! سن اوز دوچرخه نی چئویر.

بیز همشه قبول ائتمیشیک کی تهران، باشقا(!) شهرلردن، باشقا(ساواي) دیر. بو نو دا آرتیر! بونا باخمایارق کی تیروئید غودده سی بوغازیمیزدا شیشیب؛ آنجاق بیر ایش گورمک اولماز».

* * * * *

۱۳۸۵

گوز اورتاسی (آبان آبی)

☑ دورد ایل صفرخانین اولوموندن گنجیر و اونون وفات ایل دؤنومونه گلنلرین سای سی، احمد شاملونون قبرینین اوستونه گلنلردن آزدیر! حتی عکاس و فیلم گؤتورنن سای سی، تورکلر له بیردیر! بورا کرجین امامزاده طاهیری دیر.

ایکی دنه شمع صفرخانین قبرینین اوستونده یانیرلار و ۷-۸ گنج دوروبلار و ائله بیل، گؤزله بیرلر قالان آداملار گلندن سونرا اوز تۇرنلرین باشلا سینلار. اینترنت ده یایلمیش بیلدیریلره گؤره قرار دیر ساعات ۳ دن ۵ قدر آنما تۇرنی

قورولسون. هاوا دا بیر آز سویوخ دور و گلنلرین الری جیلرینده دیر و اوشویورلر.

من ده یورقونلوغوما گؤره گئدیب بیر دمیر نیمکتین اوستونده اوتوردوم؛ دمیرین سویوغو منی یثریمده تیتره مه سالمیشدی! جوما آخشامی ایدی و بونا گؤره قبرستان چوخ شولوق ایدی. و هر یئر دن نوحه، اوخشاما و بعضی یئرلردن ده آغلاماق سسی گلیدی و بیر یاندان دا شاملونون طرفدارلاری دال با دال سیگار پوفله یه رکن، توستو ایچینده، اونون شئعرلرین اوجا سس ایله، دیکلمه ائدیردیلر:

بو نچه مینجی دغه ایدی کی ائشیدیردیم: «عشق را در پستوی خانه نهران باید کرد...» (سئودا گرک ائوین بوجاغین دا گیزلنیلین...!) «؛ من ده اوزومله بئله فیکر ائلیرم، صفرخانین تۇرنینه گلمه ینلر حتما گئدیبلر سئودالارینی گیزلتسینلر!

اونلارین ایچینده بیر قادین صفرخان قبرینین اوستونده کی آداملاری گؤروب و بیر شعر دیکلمه ائدیر آذربایجانا گؤره! شعرى دولو ایدی آذربایجانین داغلاری، داشلاری، تورپاقلاری، بابک، ستارخان، شاه اسماعیل و باشقا قورخماز و غیترتلی آداملارینا، آنجاق من و سن ایسته یین شعرلردن دئییلدی!!

ساعات بئشه، آز قالیر و سایى آرتماییب و عکاسلار دا چیخیب گئدیبلر! صفرخانین قبرینه گلنلرین بیرسی اللرینی اؤکله ییب و دئییر دئییه سن گلن اولمادی! گلین اؤزوموز مراسیمی قوراق. شاملونون قبرینه گلنلر سوسوب و گؤز آلتی صفرخانین مزارینا باخیرلار.

گلنلرین اوچ – دؤرد نفری شعر اوخویورلار، صفرخانین یاشاییشیندان دانیشیرلار و دئییرلر کی او نئچه ایل نلسون ماندللا دان دا چوخ دوستاق دا قالیب. قیراق دا کی آداملاردا ییغینتی یه قاریشیب ایسته ییرلر گؤره لر نه خبر دیر. من ده اونلاردان سورورام: « سیزجه، نئییه صفرخان ایران دا چوخ آدلانماییب، حالبوکی سیز دئییرسینیز دونیانین ان چوخ موددتلی حبس ده اولان آدام دیر؟». هامی سینین یانیت(جاواب) ایچین چوخلو سؤزلر وارلاری دئسین دئییر، و بونا گؤره، بو خول دان او خولا آتیلیرلار. فرض ائدین آذربایجانین سکسن ایلیک مظلومیتلرین و حاقسوزلیقلارینی یاریم دقیقه ده دانیشاسان! گینه سوروشورام: نه آز آدام گلیب، به آذربایجان بیلی یوردلولار توپلومونون اوشاقلاری نئییه گلمه میشلر؟! گئچن ایللر هامی گلردی آخی.

بیری منه بیر سؤز دئدی کی بیر آز چکدی دوشونه م منظورو نه دیر: «بیلیرسن نه وار؟ سنه بیر اؤرنک دئییرم؛ ائله بیل کی بیر شئی اوجوز اولورسا، هامی آلابیلر؛ ایندی هر نه باهالاشمیش و هر کیمسه نین آلمانغا گوجو یوخدور!». بیری سی ده دئییر: «بورا بو سؤزلرین دانیشماق یئری دئییل و یاخشی آچیقلاماق اولمور، آنجاق بونو بیل کی آدامین بوغازیندا پیچاق اولسا نه ایش گؤره بیلر؟ گلن هفته گلرسن ستارخان تۇرنینه*»، اورا دا یقین کی چوخ آدام گلجک». آلاه بیلیر او منه گؤره ناسیل فیکر ائتدی! گؤردوم یانیندا کی اوغلان دیرسکی ایله اونا وورور دئییر، اوتور!

☑ گنجه دیر. تهران کانالی بیر پروگرام واری و اوندا رشیدی آدلی بیر آپاریجی چیخیش ائدیر. بو گنج کیشی، تبریزین اوستانی شبکه سیندن گلیب تهرانا. ائله کی بیلیر سینیز آذربایجان دا بو رسیم وار کیمسه ایشینده باشاری لی اولسا حتما گرک کؤچسون تهرانا!

فارسی نی فارسلاردان یاخشی دانیشیر! رشیدی جنابی نین پروقلاملاریندا هردن بیر آذربایجان موسیقی اولار و بونا گؤره راس گلسه باخارام.

رشیدی نین قوناغی، بو دغه آلمانلی، آنجاق کؤکو ایرانلی بیر بدلچی(بدلکار) دیر. آلمانان گلیب و ایسته بیر بوندان بئله، ماشینی دووارا چیرپماق و آشیرتماق ایله، اؤز وطنین قوللوغوندا اولسون!

رشدی دئییر: ائله بیل آلمانین اوزمک میلی تیمینده ده اولوب و آلمان ایچین دونیالیق مقاملار کسب ائدیسن؟ بدلکار دئییر: هن، البته من اون یاشیمدان آلمان دا بؤیوموشم و اولمازدی آلمان دا، ایران بایراغیلا یاریشام. آنجاق بوندان بئله ایستیرم ایرانا دا قوللوق ائدم و ایرانین فیلم صنعتینه یاردیم ائدم، چونکو من بیر ایرانلییم.

رشدی ده اونون وطنسئورلیک دو یغوسونو آقیشلایب و دئییر:

«بله، با هویت همیشه ریسک کرد (دوزدور، کیملیک ایله ریسک ائتمک اولماز)»!

آیدین .ک

گوز اورتاسی (آبان) ۱۳۸۵

Nov.2006

(* بو یازیین فارسجا متنی:

<http://www.danulduzu.20m.com/OyanBuyan/AntiChauvinism/SeferXan.htm>

** (بیر هفته دن سونرا ستارخان تئورنینه، قدیم یولداشلارین بیریسینه راس گلیم و دئدیم سنجه نئی، اوتن جو ما آخشامی، صفرخان تئورنینه آز آدام گلیمش ایملش؟ او دا دئدی: «ستارخان بؤیوک سمبول دور و بونو صفرخانلا موقایسه ائتمه»

Social-Cultural Weblog:

<http://www.AnaYurdum.20m.com>

E-Mail:

celalkivi@publicist.com

توجه:

این وبلاگ در راستای اصول پانزده و نوزدهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، در موضوعات فرهنگی-اجتماعی فعالیت کرده و نویسنده آن وابسته به هیچ گروه و حزب سیاسی و ... نمی باشد.